

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 488/2025
15.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Дејана Добросављевића и браниоца окривљеног ББ – адвоката Милоша Типсаревевића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 бр. 26/24 од 02.10.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1260/24 од 28.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 15.04.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Дејана Добросављевића и браниоца окривљеног ББ – адвоката Милоша Типсаревевића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 бр. 26/24 од 02.10.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1260/24 од 28.01.2025. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 бр. 26/24 од 02.10.2024. године окривљени АА, ББ и ВВ оглашени су кривим и то: окр. АА због једног продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 34. и 61. КЗ, које је описано у ставу I изреке пресуде и једног кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 34. КЗ, описаног у ставу II изреке

пресуде, окривљени ББ због једног кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, а окривљени ВВ због једног кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, па је суд окр. АА претходно утврдио за извршење кривичног дела из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 34. и 61. КЗ, описано у ставу I изреке пресуде, казну затвора у трајању од једне године и осам месеци, а за кривично дело из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 34. КЗ, описано у ставу II изреке пресуде, казну затвора у трајању од десет месеци, па га је осудио на јединствену казну затвора у трајању од две године и два месеца. Окривљеном ВВ и ББ изречене су условне осуде, тако што су им утврђене казне затвора у трајању од по 10 месеци и истовремено одређено да се утврђене казне затвора неће извршити уколико окривљени, сваки понаособ, за време од четири године од дана правноснажности пресуде не изврше нова кривична дела.

Према окривљеном ВВ, сходно одредби члана 85. КЗ изречена је мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности – полицијских службеника у трајању од једне године од дана правноснажности пресуде.

Истом пресудом, окривљени су обавезани да плате суду на име судског паушала износ од по 5.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1260/24 од 28.01.2025. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ВЈТ у Београду, окривљеног ВВ и његовог браниоца, адвоката Зорана Перовића, браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Добросављевића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Милоша Типсаревевића, а пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 бр. 26/24 од 02.10.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости, због повреде закона, поднели су бранилац окривљеног АА – адвокат Дејан Добросављевић и бранилац окривљеног ББ – адвокат Милош Типсаревевић, са предлогом исте садржине, да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде или само другостепену пресуду и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање или преиначи побијане пресуде, утврди повреду закона и донесе ослобађајућу пресуду, као и да окривљене и браниоце обавести о седници већа поводом захтева.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа која је одржана без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтеви за заштиту законитости су неосновани у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и битну повреду одредаба кривичног

поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док су у преосталом делу недозвољени.

Браниоци окривљених истичу повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, при чему бранилац окривљеног АА – адвокат Дејан Добросављевић, не нумерише наведену повреду, за разлику од браниоца окривљеног ББ – адвоката Милоша Типсаревевића, наводима да нису описане радње окр. ББ, као службеног лица а којим радњама је извршио службена овлашћења, односно да недостаје опис службених овлашћења – упозорења и наређења, прописаних чланом 72., 73. и 74. Закона о полицији. Поред тога није описана ни последица кривичног дела – прибављена корист за окр. АА, односно на који начин је прибављена и у чему се она састоји, те да ли се ради о обичној или имовинској користи. Такође у опису кривичног дела у ставу II изреке пресуде, није описана последица кривичног дела, као ни постојање умишљаја, у смислу члана 14. став 2. КЗ.

По оцени овога суда, изложени наводи су неосновани.

Одредбом члана 359. став 1. Кривичног законика, прописано је да ће се службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог, казнити затвором од 6 месеци до 5 година.

Дакле, радња извршења кривичног дела из члана 359. став 1. КЗ садржи већи број алтернативно постављених радњи и може се састојати у искоришћавању службеног положаја или овлашћења, прекорачењу граница службеног овлашћења или невршењу службене дужности, а последица може бити прибављање себи или другом физичком или правном лицу какве користи, другом наношење какве штету или се може огледати у тежој повредити права другог.

Из изреке побијане правноснажне пресуде произлази да је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела из члана 359. став 1. КЗ у вези чл. 34. и 61. КЗ, јер је у време и у месту ближе означеном у ставу I изреке пресуде“ у стању урачунљивости, свесни свог дела чије извршење су хтели, свесни забрањености свог дела и то окр. АА са умишљајем подстрекао окр. ББ да као службено лице искоришћавањем својих службених овлашћења окр. АА прибави какву корист, на тај начин што је окривљени ББ поступајући као службеник ПС Стари град, а по налогу за извршење службеног задатка број 001674 по захтеву окривљеног АА искористио своја службена овлашћења и то упозорење и наређење која су прописана члановима 72., 73 и 74 Закона о полицији, па је са подручја улице Кнез Михајлове, ул.Сремске и ул. Теразије применом тих овлашћења удаљавао лица која су окривљеном АА били конкуренција, односно који су као и окривљени АА на подручју наведених улица, код продавнице „Мах Мара“, обмањивали грађане приликом бројања новца приликом нелегален куповине – продаје девиза, чиме би окривљеном АА омогућио да несметано

настави са предузимањем наведених радњи којима је стицао имовинску корист“.

Оваквим описом радње кривичног дела, јасно је одређено искоришћавање службених овлашћења и наведено која су то овлашћења, као облик злоупотребе службеног положаја, као и последица – која се састоји од бољег положаја и елиминисања конкуренције чиме је окр. АА доведен у ситуацију лакшег стицања веће користи.

И у односу на кривично дело описано у ставу II изреке пресуде „у стању урачунљивости, свесни свог дела чије извршење су хтели, свесни забрањености свог дела и то окр. АА са умишљајем подстрекао окр. ВВ да као службено лице, полицијски службеник ПС Савски венац, распоређен на радном месту у Дирекцији полиције, Полицијска управа за Град Београд, ПС Савски венац на радно место полицајац I – у чину водника полиције, искоришћавањем свог службеног положаја прибави какву корист окривљеном АА, на тај начин што је окривљени ВВ, као водник патроле у ПС Савски венац, у наведеном периоду, на захтев окривљеног АА, прибавио личне податке и податке о пребивалишту ГГ која је дана 20.01.2020. године поднела кривичну пријаву против окр. АА због кривичног дела превара из члана 208. КЗ која је у ПС Савски венац заведена под бројем Ку 984/20, које податке је саопштио окривљеном АА и на тај начин омогућио окривљеном АА да дође у контакт са ГГ и на исту недозвољено утиче како би одустала од поднете кривичне пријаве и од доказне радње препознавања окривљеног АА која је у наведеном периоду била заказана у ПС Савски венац.“ И у овом делу је експлицитно наведено искоришћавање службеног положаја супротно његовој законској сврси – недозвољено прибављање и саопштавање података особи која нема законски основ за располагање тим подацима, а ради користи за ту особу – окр. АА, да вршењем притиска на друго лице омогући за себе повољнији положај у кривичном поступку који се води против њега.

Имајући у виду наведено, по оцени овог суда, из става I изреке правноснажне пресуде јасно произлазе сва законска обележја продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 34. и 61. КЗ због кога је окр. АА оглашен кривим и кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ због кога је окривљени ББ оглашен кривим и то како објективна, која се односе на радње окривљених, окр. ББ искоришћавањем својих службених овлашћења као полицијског службеника ПС Стари град, а по налогу за извршење службеног задатка (упозорење и наређење - Закон о полицији), удаљавањем лица која су нелегално куповала – продавала девизе, а на које радње га је подстрекао окр. АА и на који начин је прибавио другом физичком лицу корист - окр. АА, имовинску корист удаљавајући лица која су му била конкуренција и омогућавању окривљеном да се несметано бави нелегалном куповином – продајом девиза, тако и субјективна обележја дела која се тичу урачунљивости и умишљаја (свести и воље) окривљеног за извршење дела, које укључује и свест о забрањености дела.

Такође, у ставу II изреке правноснажне пресуде јасно произлазе сва законска обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359.

став 1. КЗ у вези члана 34. КЗ због кога је окр. АА оглашен кривим и кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ због кога је окривљени ВВ оглашен кривим и то како објективна, која се односе на радње окривљених, окр. ВВ искоришћавањем свог службеног положаја као полицијски службеник ПС Савски венац, у чину водника полиције, а на захтев окр. АА, прибавио личне податке лица ГГ која је претходно поднела кривичну пријаву против окр. АА због кривичног дела превара из чл.208. КЗ, а на које радње га је подстрекао окр. АА и на који начин је прибавио другом физичком лицу корист - окр. АА, омогућивши му контакт и утицај на наведено лице, а све због постојања кривичне пријаве, тако и субјективна обележја дела која се тичу урачунљивости и умишљаја (свести и воље) окривљеног за извршење дела, које укључује и свест о забрањености дела.

У конкретној ситуацији у обе радње описане у изреци правноснажне пресуде, окривљени АА је подстрекао полицијске службенике, а његово поступање, као и полицијских службеника – службених лица окр. ББ и окр. ВВ, који су искоришћавали свој положај и овлашћења која имају у складу са Законом о полицији је било у узрочној вези са последицом – прибављеном користи (у првој ситуацији имовинској, куповини и продаји нелегалних девиза и отклањању конкуренције, а у другој ситуацији неимовинској, а која се тичала вођења кривичног поступка и утицај на сведока). У обе ситуације су полицијски службеници поступили противно интересима полицијске службе и законским овлашћењима која имају и по којима поступају у обављању службених задатака, па су супротини наводи захтева бранилаца окривљених оцењени као неосновани.

Из изнетих разлога, Врховни суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Дејана Добросављевића и браниоца окривљеног ББ – адвоката Милоша Типсаревевића, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног ББ – адвокат Милош Типсаревевић, у поднетом захтеву, иако не нумерише истиче и битну повреду одредбе члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, наводима да је суд прекорачио оптужбу изменом радње извршења, тако што је радња описана трајним глаголом уместо свршеним „удаљио – удаљавао“, на који начин се утиче на више кривичноправних института, време извршења радње или институт продуженог трајања кривичног дела. По наводима браниоца окривљеног, битан елемент чињеничног описа радње је време извршења дела, односно који је то тренутак када је окривљени применио своја овлашћења према непознатим лицима, односно суд је био дужан да ближе одредити време извршења кривичног дела.

Околности изнете у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног ББ – адвокат Милош Типсаревевић, истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и с тим у вези у образложењу своје пресуде Кж1 1260/24 од 28.01.2025. године, на страни 5 у трећем ставу дао довољне и јасне разлоге које

као правилне прихвата и овај суд и, у смислу члана 492. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Поред изнетог, браниоци окривљених у захтеву за заштиту законитости нумеришу и повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, 438. став 1. тачка 11) ЗКП, члана 460. ЗКП, члана 437. тачка 2) ЗКП, члана 428. став 8) ЗКП, члана 16. став 5. ЗКП.

Такође, браниоци истичу да током поступка није доказан умишљај на страни окривљених, да није прецизно одређено време извршења кривичних дела, као и да је терминологија коју суд користи погрешна, односно ако се ради о трајном глаголу да се окривљени „удаљавао“ у том случају је окривљени више пута искористио службена овлашћења, те полемисе са чињеничним утврђењима, изведеним доказима, исказом сведока ДД, као и веродостојношћу извештаја о садржају комуникације, на који начин браниоци истичу повреду одредбе из члана 440. ЗКП.

Међутим, повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, 438. став 1. тачка 11) ЗКП, члана 460. ЗКП, члана 437. тачка 2) ЗКП, члана 428. став 8) ЗКП, као и члана 440. ЗКП, сходно одредби члана 485. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених у наведеном делу, оценио као недозвољене.

Из изнетих разлога Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић